

Build Back Better World (B3W) กับนัยต่อความมั่นคงโลก

Build Back Better World (B3W) เป็นโครงการที่เปิดโอกาสของการเป็นหุ้นส่วนในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีรายได้น้อยหรือปานกลางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งโครงการดังกล่าวนำเสนอโดย สหรัฐฯ และได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ ๗ ประเทศ (G7) ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการเมืองของโลก จึงเป็นที่น่าจับตามองว่า B3W จะเป็นทางเลือกใหม่ให้แก่ประเทศที่กำลังพัฒนาในการฟื้นฟูประเทศจากวิกฤตการณ์ (Covid-19) แต่อีกนัยหนึ่งโครงการ B3W อาจแสดงถึงความพยายามของสหรัฐฯ และอาจรวมถึงชาติพันธมิตรใน G7 ในการจำกัดการแผ่อิทธิพลของจีน ผ่านโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) ดังนั้นประเทศซึ่งอยู่ท่ามกลางโครงการดังกล่าวควรมีบทบาทที่เป็นการเสริมสร้างประโยชน์ต่อประเทศตนเองอย่างไร

การประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ ๗ ประเทศ (G7) ได้มีการจัดขึ้นที่ Cornwall สหราชอาณาจักร ในระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ประเทศที่เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ สหราชอาณาจักร (เจ้าภาพ) สหรัฐฯ แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังมีผู้นำสหภาพยุโรป อินเดีย เกาหลีใต้ แอฟริกาใต้ และออสเตรเลีย ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ด้วย เนื้อหาสาระในการประชุมครั้งนี้ประกอบด้วย (๑) การกระจายวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส COVID-19 (๒) ความร่วมมือด้านการค้าระหว่างประเทศ และ (๓) ปัญหาสิ่งแวดล้อม (โลกร้อน) และโครงการใหม่ที่มีชื่อเรียกว่า “Build Back Better World (B3W)”

สร้างโลกที่ดีกว่า: Build Back Better World (B3W)

โครงการ Build Back Better World (B3W) ได้เป็นที่รู้จักผ่านเวทีการประชุม G7 และมีรายละเอียดอย่างเป็นทางการผ่านการเผยแพร่ Fact Sheet ของทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่ม G7 โดยโครงการ B3W เป็นหุ้นส่วนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศชั้นนำที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยเพื่อช่วยเหลือในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีรายได้น้อยหรือปานกลางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป้าหมายของ B3W จะมุ่งเน้นไปที่ ๔ องค์ประกอบหลักได้แก่ (๑) สภาพภูมิอากาศ (๒) เทคโนโลยีดิจิทัล (๓) ความมั่นคงทางสุขภาพและสาธารณสุข และ (๔) ความเท่าเทียมทางเพศและความเสมอภาค โดย

เงินลงทุนสำหรับโครงการนี้สหรัฐฯ ได้ มีการประเมินไว้ที่ ๔๐ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ ๑,๒๔๕ ล้านล้านบาท ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ลาตินอเมริกา-แคริบเบียน แอฟริกา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอินโด-แปซิฟิก

กรอบแนวทางในการดำเนินโครงการ

- (๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน มีความโปร่งใส เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีผลลัพธ์ที่ดีต่อประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือ
- (๒) เน้นการทำงานบนหลักธรรมาภิบาลมีมาตรฐานระดับสูง ต่อการรับมือในสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ปฏิบัติอย่างเป็นประโยชน์และมีความต่อเนื่องระยะยาวสอดคล้องกับแนวทาง Blue Dot Network (ฉบับปรับปรุง)
- (๓) การลงทุนในการดำเนินการในโครงการจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อตกลงปารีส
- (๔) โครงสร้างพื้นฐานที่ดำเนินการพัฒนาร่วมกับผู้ที่ได้รับประโยชน์จะต้องมีความยั่งยืนและยาวนาน
- (๕) แนวทางในการจัดหาเงินลงทุน เป็นในรูปแบบของเอกชน เน้นการทำงานอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพระยะยาวและยั่งยืน
- (๖) หน่วยงานหรือสถาบันทางการเงินระหว่างประเทศมีหน้าที่บริหารจัดการบนฐานที่สหรัฐฯ กำหนดไว้คือโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นเงินที่มาจากภาษีประชาชน

Build Back Better World (B3W)

01 climate	02 Health and health security	03 Digital technology	04 Gender equity and equality
---------------	----------------------------------	--------------------------	----------------------------------

บทวิเคราะห์

โครงการ Build Back Better World (B3W) ที่ถูกนำเสนอโดยสหรัฐฯ ผ่านการประชุม G7 เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา นั้น เป็นเหมือนทางเลือกใหม่ให้แก่ประเทศที่กำลังพัฒนาในการฟื้นฟูประเทศจากวิกฤต COVID-19 ผ่านกรอบแนวทางในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ซึ่งอาจมีนัยในความพยายามขยายอิทธิพลกระจายในหลายพื้นที่ภายใต้กลุ่มประเทศใน G7 และประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ ตั้งแต่บริเวณลาตินอเมริกา แคริบเบียน แอฟริกา และอินโด-แปซิฟิก ซึ่งเป็นพื้นที่การดำเนินการที่ทับซ้อนกับ BRI ซึ่งอาจหมายถึงการล้อมกรอบจีนเพื่อไม่ให้แผ่อำนาจ จึงเป็นสัญญาณที่แสดงให้เห็นถึงการกลับมาของอำนาจทางตะวันตก เพราะประเทศที่เป็นหุ้นส่วนในโครงการนี้นั้นเป็นประเทศที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อภาคอุตสาหกรรมในระดับโลก

สำหรับประเทศไทย หนึ่งในประเทศสมาชิกแห่งประชาคมอาเซียนได้มีการกล่าวผ่านที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-สหรัฐฯ ว่าสนับสนุนบทบาทที่สร้างสรรค์ของสหรัฐฯ เพราะมุ่งมั่นส่งเสริมสร้างสรรค์พัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นแนวความคิดที่มีความสอดคล้องกับ BCG^๕ จากที่ที่ตั้งกล่าวของไทยมีความสอดคล้องกับหลักการของ B3W ในด้านการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนของกรอบเวลาและรายละเอียดที่แน่ชัด อีกทั้งวัตถุประสงค์ของสหรัฐฯ กับ G7 อาจจะกำลังไปกันคนละทิศทาง กล่าวคือสหรัฐฯ อาจจะมีมุ่งเป้าไปสู่การป้องกันและลดการขยายอิทธิพลของจีนและเชื่อมโยงกับโครงการ Blue Dot Network ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการภายใต้วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก เข้าไปในกรอบการดำเนินการโครงการ B3W แต่สำหรับกลุ่ม G7 นำโดยสหราชอาณาจักร อาจเน้นไปที่สิ่งแวดล้อมตามที่นายบอริส จอห์นสัน นายกรัฐมนตรีอังกฤษระบุว่า โครงการนี้จะสัมพันธ์โดยตรงกับการปล่อยพลังงานและการฟื้นฟูธรรมชาติ การสร้างงานและการทำให้เศรษฐกิจเติบโตในระยะยาว^๖

แต่อย่างไรก็ตามหากโครงการ B3W มีรูปธรรมที่ชัดเจนมากขึ้นอาจเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือของสหรัฐฯ และประเทศสมาชิกในการขยายอิทธิพลและเป็นการสกัดกั้นการแผ่อำนาจของจีน ซึ่งอาจนำมาสู่การตอบโต้เชิงนโยบายทางยุทธศาสตร์จากจีนต่อโครงการดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศในภูมิภาคที่จะต้องเผชิญกับสภาวะกดดันจากยุทธศาสตร์นโยบายของชาติมหาอำนาจอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้รวมถึงประเทศไทยและ

กองทัพไทยภายใต้กรอบความร่วมมือ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) โดยเฉพาะคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางทะเล (EWG on Maritime Security) ที่ไทยเป็นเจ้าภาพร่วมกับสหรัฐฯ ในวงรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๖^๗ ดังนั้นอาจถูกกดดันจากสหรัฐฯ ให้เข้าร่วมหรือช่วยผลักดันโครงการ B3W ซึ่งจะนำมาสู่ความไม่พอใจต่อจีนและถูกตอบโต้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งนั้นว่าเป็นความท้าทายต่อหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศไทยต่อการวางบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อกองทัพ

จากแนวทางการดำเนินงานของโครงการ B3W ที่ครอบคลุมพื้นที่เป็นวงกว้าง โดยเฉพาะบริเวณมหาสมุทรอินเดีย กองทัพไทยหนึ่งในหน่วยงานด้านความมั่นคงของไทย ควรเตรียมความพร้อมดังนี้

(๑) กองทัพควรติดตามพัฒนาการของโครงการ B3W ที่อาจเป็นผลกระทบทั้งเชิงบวก-ลบต่อความมั่นคงของประเทศไทยอย่างใกล้ชิด

(๒) หากรัฐบาลไทยเข้าร่วมโครงการ B3W กองทัพควรแสวงประโยชน์จากโครงการ B3W ในการพัฒนากองทัพ เช่น ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์หรือเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

(๓) กองทัพไทยในฐานะเจ้าภาพร่วมกับสหรัฐฯ ในการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ADMM-Plus) ควรตระหนักถึงการแสดงออกของบทบาทที่เหมาะสม เพื่อรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศและหลีกเลี่ยงการถูกกดดันจากประเทศมหาอำนาจไม่ว่าจะเป็นสหรัฐฯ หรือจีน

ข้อมูลอ้างอิง

^๑ คมปทิต สกลทวง. (๒๕๖๔). บทสรุปประชุมซัมมิต G7 ผู้นำตกลงอะไรกันบ้าง. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ แหล่งที่มา <https://thestandard.co/g7-summit-summary/>

^๒ Parichat Chk. (๒๕๖๔). ผู้จีน G7 ดันโครงการสร้างโลกที่ดีกว่าขึ้นมาใหม่ (B3W) ผู้เล่นทางสายไหมจีน (BRI). (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ แหล่งที่มา <https://brandinside.asia/g7-launch-build-back-better-world-or-b3w-counter-china-belt-and-road/>

^๓ THE WHITE HOUSE. (2021). FACT SHEET: President Biden and G7 Leaders Launch Build Back Better World (B3W) Partnership. Online Retrieved August 12, 2021 from <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/06/12/fact-sheet-president-biden-and-g7-leaders-launch-build-back-better-world-b3w-partnership/>

^๔ กระทรวงการต่างประเทศ. (๒๕๖๔). รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-สหรัฐฯ ผ่านระบบการประชุมทางไกล. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ แหล่งที่มา <https://www.mfa.go.th/th/content/asean-us>

^๕ กระทรวงกลาโหม. (๒๕๖๓). ผลการประชุม รมว.กท.อาเซียน ครั้งที่ ๑๔ และการประชุมรมว.กท.อาเซียน กับ รมว.กท.ประเทศคู่เจรจา ครั้งที่ ๗ รวมทั้งการประชุมที่เกี่ยวข้อง. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ แหล่งที่มา <https://opp.mod.go.th/OIT/O33.aspx>

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย. สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

อื่น ๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

บทวิเคราะห์โดย กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ